

Tilsynserklæring for skoleåret 2019/2020 for Fænøsund Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 445010	Skolens navn: Fænøsund Friskole
----------------------	------------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Marieke Brinck

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
27-01-2020	2.	Dansk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
27-01-2020	5.	Tysk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
27-01-2020	4.	Dansk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
10-03-2020	4.	Matematik	Naturfag	Marieke Brinck
10-03-2020	3.	Musik	Praktiske/musiske fag	Marieke Brinck
10-03-2020	7.	Matematik	Naturfag	Marieke Brinck
10-03-2020	1. -3. klasse	Fortælling	Humanistiske fag	Marieke Brinck

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har i skoleåret 2019-2020 været på to tilsynsbesøg, hvor jeg har set undervisning indenfor de tre fagområder, dog med en overvægt indenfor det humanistiske fagområde. I forbindelse med besøg i undervisningen har jeg snakket med lærerne om deres valg af materialer, undervisningsmetoder og differentiering med henblik på at kunne vurdere, om undervisningen står mål med Folkeskolens Fælles mål. Fremadrettet vil jeg vægte en større bredde i mine besøg, da jeg i dette skoleår primært har set undervisning indenfor det humanistiske fagområde.

Jeg har haft møder med skolens leder og talt med skolens bestyrelsesformand. Jeg har deltaget i

morgensamlinger, observeret frikvarterer og snakket med elever om undervisningen og om det at være elev på Fænøsund Friskole.

Overordnet har jeg et godt indtryk af skolen, hvor engagement, positive relationer, læring og dannelse går hånd i hånd.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Jeg overværede en dansktime i 2. klasse en mandag morgen i januar. Eleverne fik en rolig og behagelig start på ugen, hvor eleverne ud over træning i demokratisk samtale, skulle lytte til sidemakkerens fortælling om weekenden og skrive dette i en logbog. Efter en taløvelse, hvor eleverne skulle finde deres plads uden at tale sammen, gav de hinanden massage. Læreren stillede undervejs spørgsmål til eleverne, og det var tydeligt at eleverne var bevidste om, hvorfor det er godt at øve sig i at tale/lytte og hvorfor det er godt at give og få massage. Lektionen sluttede med oplæsning fra Mio min Mio. Efter undervisningen snakkede jeg med læreren om undervisningsmaterialer og hendes overvejelser vedrørende elevernes niveau blandt andet i læsning.

Jeg så desuden en dansktime i 4. klasse, som efter opsamling på en grammatiklektie, skulle lave en klassisk diktat. Derefter blev klassen introduceret til et nyt emne: Bænke. Efter en brainstorm, styrede den ene lærer ved hjælp af inspirerende billeder en snak med eleverne omhandlende: hvad bænke kan i forhold til fællesskaber. I den sidste

del af lektionen arbejdede eleverne i grupper med at lave en historie om en bæk. I denne sidste del var de fleste elever meget aktive. I forbindelse med spisningen så eleverne DR Ultras nyheder.

Tysk i 5. klasse blev indledt med en klar gennemgang af lektionens program. Det centrale i lektionen var først en gennemgang af dagens lektie, hvor mange elever på skift kom på banen og læste deres svar op. En elev ønskede ikke at læse op, og det blev modtaget af et: "Det er helt ok, I har kun haft tysk 1/2 år". Dette udsagn var et fint eksempel på den stemning, der var i klassen under hele timen. I den sidste del af lektionen spillede eleverne et brætspil i mindre grupper, som krævede at alle læste op og svarede på tysk. Nye ord blev slået op, alle fik snakket tysk og arbejdsuroen blev på fin vis styret af læreren.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Matematik i 7. klasse arbejdede var nået til den sidste undervisningsgang med fraktaler. Efter en lærerstyret opsamling, hvor langt de fleste elever bød ind med fraktalers kendetegn, blev eleverne sat i gang med at udarbejde deres egne fraktaler. De kunne selv vælge om de skulle arbejde i computerprogrammet geogebra eller på papir. Alle elever var optaget af arbejdet og opgaven blev stillet på en måde, så den kunne løses af alle elever på et niveau, der svarede til den enkeltes matematikfaglige og tekniske færdigheder.

Mit besøg i matematik i 4. klasse gav ikke direkte anledning til, at jeg kunne se matematikundervisning. I stedet for matematik skulle eleverne forberede morgensang, som denne 4. klasse skulle stå for to dage efter mit besøg. Morgensangs-forberedelsen foregik med høj grad af elevinddragelse, fin styring og tydeligt rammesat.

Jeg havde i løbet af lektionen mulighed for at studere de anvendte undervisningsmaterialer i matematik, og jeg snakkede med nogle af eleverne om deres oplevelse af faget. Jeg snakkede desuden med læreren om matematikundervisning, differentiering og balancen mellem trivselsarbejde og fagligt fokus - og om det udfordrende i at arbejde ud fra tænkningen i fællesskabende didaktikker.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Musiktimen i 2. klasse bestod først af en teoretisk del, hvor eleverne bød ind med det, de kunne huske om den sang, de var ved at indøve. Det gav indtryk af, at underviseren udfordrede eleverne tilpas, og i løbet af de 10 minutter blev en del musikfaglige begreber naturligt bragt ind i dialogen. I den praktiske del af musiktimen sørgede læreren med hård og venlig styring for, at alle elever var fordelt ud på et instrument eller ved en mikrofon. Efter træning af de enkelte dele blev det afslutningsvist sat sammen.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Jeg har ved mine besøg oplevet elever, der profiterer af en veltilrettelagt og inspirerende danskundervisning. Evnen til og interessen for at udtrykke sig verbalt og skriftligt er stor.

Når jeg sammenligner den nuværende 9. kl. elevs standpunktskarakterer i dansk (fra dec. 2019) med gennemsnittet i Folkeskolens afgangsprøve i 2018/2019 ligger eleverne fra Fænøsund omkring gennemsnittet i den skriftlige del og lidt under gennemsnittet i den mundtlige del.

På baggrund af det anvendte undervisningsmateriale, niveauet for den faglige aktivitet, elevernes aktive deltagelse i danskundervisningen, årsplaner og standpunktskaraktererne, er det min vurdering, at elevernes standpunkt i dansk står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Matematikundervisningen (i 7. klasse) var tilrettelagt på en måde, så alle elever kunne deltage aktivt ud fra deres forudsætninger.

Når jeg sammenligner de nationale gennemsnitskaraktererne ved Folkeskolens afgangsprøver i matematik med 9. klasses standpunktskarakterer (fra dec. 2019) ligger Fænøsund lidt under landsgennemsnittet uden brug af hjælpemidler og over gennemsnittet ved brug af hjælpemidler.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Når jeg sammenholder årsplaner i engelsk med fælles mål og kigger på Fænø-sund-elevernes standpunktskarakterer (fra dec. 2019) i mundtlig engelsk, er det min vurdering, at elevernes standpunkt i engelsk står mål med, hvad der almindeligvis kræves.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Skolen afholder ikke prøve i historie jf. §8a, stk. 5

10.2 Står elevernes standpunkt i historie mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

10.3 Uddybning

Standpunktskaraktererne fra 9. klasse (fra dec. 2019) er lidt under prøvegennemsnittet fra Folkeskolens prøver i historie fra 2018/2019.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

På baggrund af mine besøg indenfor alle tre fagområder, samtaler med lærerne og undersøgelse af lærernes årsplan, er det min vurdering, at skolens samlede undervisningstilbud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Der er på denne skole mange tegn på, at skolen i sit virke forbereder børnene til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.

Dette ses blandt andet i samarbejdet med eksterne aktører: Skolen har fx. et konstruktivt samarbejde med UU-vejledningen, Ungdomsskolen og PPR-psykologen, samt et positivt samarbejde med den lokale kirke, hvor skolen blandt andet afholder et Lucia-arrangement for alle skolens elever, lærere og forældre.

Tegn på at skolen lever op til frihed- og folkestyrekravet ses desuden i undervisninger, hvor eleverne på forskellig vis øver sig i at mene noget og give udtryk for dette - også for tilskuere. Et eksempel på dette var, da mellemgruppens elever i januar holdt nytårstale for forældre og andre pårørende. Der ses desuden tegn på dette i fagenes årsplaner især hos de ældste elever, hvor der fx i 9. klasse arbejdes med EU og Grundloven.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Skolen virker optaget af at bidrage til demokratisk dannelse af den enkelte elev. Det fornemmes i skolens ånd, i skolens værdier og i undervisningen.

I forbindelse med besøg i 2. klasse, så jeg fx. undervisning, hvor eleverne blev trænet i demokratisk samtale. I 4. classes forberedelse af morgensamling var der høj grad af elevindflydelse og alle elever blev hørt og deres stemmer blev tillagt værdi. Dette er ikke let og noget man med fordel kan blive ved med at have fokus på og videreudvikle.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

I dette skoleår har 6. og 7. klasse haft besøg af Frirummet, hvor eleverne i praksis har arbejdet med ytringsfrihed og har trænet at sige fra.

Hvordan skolen derudover arbejder med de grundlæggende friheds- og menneskerettigheder har jeg ikke fået indsigt i. Derfor vil det være ét af mine opmærksomhedspunkter i det kommende skoleår.

15. Er der kønsligestilling på skolen?

Ja

15.1 Uddybning

Piger og drenge ser ud til at fungere i fællesskab. De samarbejder i undervisningen og leger sammen i frikvarteret. I en klasse med en overvægt af piger, fortalte en elev, at det var hendes oplevelse, at de havde det rigtig godt med hinanden, også med drengene.

16. Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Fænøsund Friskole har elevrådet Fæmo, der er et elevråd bestående af to elever fra hver klasse fra 4. til 9. klasse. Elevrådet er med i planlægningen af fastelavnsfesten, lejrskolen og motionsløbet. I følge et medlem af elevrådet er det Christian (lærer) og formanden fra 9., der bestemmer, hvad der skal snakkes om. Skolens leder mener, at skolen med fordel kan være mere opmærksom på, hvornår elevrådet skal inddrages.

18. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Ja

18.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusive moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
------	---------	----------------

18.2 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

5000,00 kr.

19. Tilsynets sammenfatning

Med denne beskrivelse af mine tilsynsbesøg kan jeg dokumentere, at Fænøsund Friskole fuldt ud leverer et undervisningstilbud, der opfylder, hvad der kan forventes i folkeskolen.

Det er ligeledes en skole, der lever op til at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre, og som styrker elevernes demokratiske dannelse. Jeg har set undervisning, der ud over det rent faglige, fokuserede

på udvikling af det sociale og det personlige.

I det kommende skoleår vil jeg i højere grad prioritere besøg i engelsk, overbygningen og undersøge, hvordan der i undervisningen arbejdes med Grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.